

Evalueringssnedslag: 2015 og 2016 Landudvikling Slagelses udviklingsstrategi

Bilag til "Anvendelse af støttebeløb til Landudvikling Slagelse for 2016"

Følgende er ikke en egentlig evalueringsrapport, men skal ses som nogle evalueringssnedslag for perioden 2015-2016 i forhold til målsætningerne i Landudvikling Slagelses udviklingsstrategi. Det gælder antallet af indkomne LAG-ansøgninger til behandling i bestyrelsen, projekternes dækning af målsætningerne i udviklingsstrategien tematisk set, målsætning om netværk og social mediestrategi.

Opfyldelse af målsætninger i udviklingsstrategien i forhold til LAG-ansøgninger (EU-støttede)

Facts om ansøgninger

- Alle 16 indsendte ansøgninger til Landudvikling Slagelse har fået støtte. Syv i 2015. Ni i 2016. Alle er også blevet godkendt af det nationale LAG-sekretariat.
- 2.982.798 kr. er tildelt i EU-midler. Heraf 2.478.723 kr. i under Erhvervsordningen og 504.075 under Rammevilkår.
- Geografisk spredning. Projekterne ligger relativt spredt i kommunen. Dog meget få fra den nordlige og østlige del af kommunen. Det gælder også henvendelser i det hele taget.

Få ansøgninger

Der er de sidste måneder konstateret et færre antal ansøgninger til behandling i bestyrelsen. Årsagen til dette kan være følgende:

- Nogle vælger ikke at søge. Vi har meget dialog med dem, der har en projektide, og vi tilbyder alle et besøg eller et møde og en gennemgang af deres udkast til ansøgning. Det tidlige, personlige møde vægtes meget højt for at få et retvisende indtryk af projektet og projekthaver og hjælpe tidligt i projektfasen, også med udvikling af ide og forslag til medfinansiering. Derefter følger en løbende dialog om budget, indhold og støtteberettigede udgifter. Nogle vælger derefter ikke at ansøge, fordi der stilles krav om detaljerede oplysninger i ansøgningsskemaet, og der samtidig ikke er sandsynlighed for, at projektet får støtte. Det kan f.eks. være, hvis der ikke er et landdistriktsperspektiv, de vil søge til egen løn, eller der er tale om et projekt, der er en kommunal driftsopgave eller en driftsopgave. Generelt oplever vi positiv respons fra de projektholdere, der ansøger, i forhold til den hjælp de modtager.
- Der er ikke længere mulighed for støtte til projekter på Agersø og Omø. Det er ikke inden for Landudvikling Slagelses område. Et krav om, at der skal være tydelig effekt i eget område er nu skærpet. Agersø og Omø henvises nu til Småøernes LAG. (Der er dog mulighed for at søge KVIK-pulje-midler, da disse ikke er underlagt EU-reglerne).

- Det er svært at finde medfinansiering på de min 50 % og likviditet. Desuden lang sagsbehandlingsproces. Slagelse Kommune kan hjælpe med mellemfinansiering, men ikke til virksomheder. Virksomheder kan dog som noget nyt få udbetalt i rater ved tilskud på 200.000 kr. og derover.
- Mange projekter bliver i stedet til KVIK-projekter, som er hurtigere og nemmere, og de kræver ikke medfinansiering. .

Tematisk fordeling mellem projekterne i forhold til målsætningerne i udviklingsstrategien

Der er i udviklingsstrategien lavet en estimeret fordeling af projekter på de forskellige mål:

Budget for projektstøttemidler i forhold til fordeling mellem de opstillede mål. Fra udviklingsstrategien. Realiseret med rødt

Mål	Aktivitet	Budget	Realiseret
Styrke mikro- og små virksomheder og samarbejde med lokalsamfundet 60 % svarende til 5.400.000,- kr.	1: Støtte til iværksættere og nye virksomheder	1.620.000	755.000
	2: Støtte til udvikling i bestående virksomheder med henblik på jobskabelse	1.350.000	650.000
	3: Udvikle turismen i området gennem mikro- og små virksomheder (småskalaturisme)	810.000	1.078.720
	4: Netværksdannelse mellem lokale iværksættere og mellem offentlige og private aktører	540.000	0
	5: Udvikling af aktiviteter omkring lokale fødevarer og -oplevelser	1.080.000	0
i alt		5.400.000	2.478.723
Udvikle samarbejde mellem offentlige og private og opbygge lærende lokalsamfund 40 % svarende til 3.600.000,- kr.	1: Sætte fokus på og aktivere unge i udvikling af landområderne	1.188.000	0
	2: Netværksdannelse og skabelse af attraktive landsbyer, herunder bosætning og udvikling af den skjulte kapital i de menneskelige ressourcer	540.000	0
	3: Frivilligt arbejde i lokalområderne, udvikling og understøtning af kultur-, sociale-, fritids- og idrætsaktiviteter mv.	540.000	504.075
	4: kulturelle, kommunikative og kunstneriske tiltag, der vil medvirke til at skabe oplevelser og aktivitet for lokalområdet og samtidig understøtte øget bosætning	1.332.000	0
i alt		3.600.000	504.075

Samlet set er der budgetteret med en projektstøttesum på 9 mio. kr. i perioden 2015 til 2020. Det beløb må forventes at skulle nedskrives til omtrent 7 mio. kr. på grund af den nationale beskæring fra 2017 og frem.

Overordnet set kan det bemærkes, at alle indkomne ansøgninger i 2017 hører under ordningen "Erhverv" og derfor udgør 100 % af den samlede ramme for projektstøtte i udviklingsstrategien. I 2016 var det fire ud af 7 (56 % af den samlede ramme) Der var en målsætning om 60 % af den samlede ramme, som skemaet viser.

Det kan derfor overvejes, om man fremover vil prioritere, at flere midler skal gå til projekter under ordningen "Rammevilkår" fremfor "Erhverv" og dermed følge budgetfordelingen i udviklingsstrategien. På nær tre projekter ("Arkskæremaskine", "Kirsebærjuice" og "Branka Lugonja") har alle projekter dog et almennyttigt perspektiv og/eller skaber nye fritidstilbud/aktiviteter. Derfor kan man vælge ikke at lave en særlig fremadrettet prioritering af projekter under "Rammevilkår" med begrundelse i de støttede erhvervsprojekters almennyttige karakter.

Fordeling af støtte på de opstillede aktiviteter i skemaet er vanskelig, da de fleste projekter opfylder flere målsætninger. Fordelingen kan derfor være lidt misvisende, og følgende kan derfor tilføjes om projekternes opfyldelse af målsætningerne generelt i udviklingsstrategien:

Der er få eller ingen projekter, der opfylder disse målsætninger i udviklingsstrategien:

- Udvikling af socialøkonomiske tiltag i lokale erhvervsvirksomheder. Der er ingen godkendte projekter af denne type. Vi har deltaget i et netværk for socialøkonomiske virksomheder og været i dialog med nogle ansøgere med socialøkonomiske ideer (f.eks. Frirum, Legehytten), men de øvrige krav og kriterier i programmet har været vanskelige at opfylde ved de pågældende projektideer. Desuden har det været en udfordring, at nogle af de socialøkonomiske virksomheder/tiltag ikke har som mål at skabe vækst/overskud, hvilket er programmets mål i forhold til erhvervsprojekter.
- Projekter, der aktiverer de unge i udviklingen af landområder. Projektet "Løbehjulsladen" aktiverer i mindre omfang de unge (samt KVIK-projektet "Sørby E-sport"), men der er ingen egentlige projekter eller henvendelser, hvor de er ansøgere eller initiativtagere.
- Projekter der inddrager de lokale borgere i udviklingen af lokale udviklingsplaner. Ingen projekter eller henvendelser, dog i et vist omfang KVIK-projektet "Landsbyklynge – Identitet og Udvikling".
- Fødevarerområdet, f.eks. småproducenter. "Besøgscenter for Ostehåndværk" samt "Kirsebærjuice", og i mindre omfang "Røgeri på havnen" har det som centralt tema. Dog er der KVIK-projekterne "Lokale fødevarer til private" samt "SMAK Smagen af Korsør".
- Ingen egentlige netværksprojekter eller offentlig-privat samarbejde, men til gengæld mange, der har nye samarbejdspartnere, som er et af ansøgningskriterierne. KVIK-projekterne "Smagen af Korsør" samt "Landsbyklynge - Identitet og Udvikling" har dog karakter af netværksprojekt.

Mange projekter, der opfylder målsætningerne:

- Udviklingsprojekter i virksomheder. Rigtig mange vælger at søge som virksomhed fremfor f.eks. som privatperson.
- Udvikling af turismen i landområder. Ud af de ni støttede projekter i 2016 vurderes seks at komme turister til gode. I 2015 var tallet fem ud af syv.

- Udvikling af nye kulturelle tiltag, der skaber nye oplevelser i lokalområderne. Fem ud af syv projekter i 2015 skaber nye oplevelser. I 2016 er tallet syv ud af ni.
- Fokus på det frivillige arbejde. Alle projekter har en stor del af frivilligt arbejde. Ved mange af projekterne er mængden ikke registreret, da mange ansøger som virksomhed, hvor medgået, frivillig tid ikke kan regnes med.

KVIK-pulje

I november 2015 blev KVIK-puljen lanceret. Her kan man søge om op til 50.000 kr. til udviklingsprojekter i landdistrikterne. Fra aktivitetsmidlerne blev der i 2015 afsat knap 300.000 kr. og i 2016 yderligere 300.000 kr. Der er samlet disponeret 599.635 kr. til puljen.

I alt er der støttet projekter for 510.241 kr. med tilbageløbsmidler. I alt 18 projekter er støttet, hvor et enkelt er frafaldet. Tre projekter er afsluttet

Samlet opleves der fortsat en stor interesse for KVIK-pulje-midlerne. Det vurderes, at ansøgerne synes godt om den enkelhed, der er i ansøgningsprocessen, og at der ikke er krav om medfinansiering. Samtidig vurderes det, at det er en arbejdskrævende proces for mange at tænke i ny udvikling, at få koordineret og udviklet projektet, samlet forskellige parter, og at hele processen er tidskrævende.

Tematisk understøtter KVIK-puljeprojekterne især målsætningerne:

- Udvikling af nye kulturelle tiltag, der skaber nye oplevelser i lokalområderne. 15 projekter skaber nye oplevelser for de lokale og/eller synliggør eksisterende tilbud.
- Udvikling af turismen i landområder. 7-8 projekter har også fokus på at tiltrække turister, men generelt er turisterne som målgruppe sekundære i forhold til lokalbefolkningen.
- Fokus på det frivillige arbejde. Alle projekter har en stor del af frivilligt arbejde. Mange projektholdere har ansøgt om fuld finansiering til deres projekt, og en stor frivillig indsats har derfor gjort det ud for deres eget bidrag.

Andre målsætninger i udviklingsstrategien

- Skabe nye netværk og sammenhænge mellem de aktører, der arbejder med landdistriktsudvikling. Vi er godt i gang med at skabe nye netværk og samarbejdsrelationer i flere afdelinger i Slagelse Kommune, 17.4 udvalg, Erhvervscentret og i dialog med andre som f.eks. Frivilligcentret. Vi prioriterer en høj grad af koordinering med samarbejdspartneres tiltag og strategier, f.eks. i form af løbende vidensdeling, henvisning til hinanden og konkret samarbejde.

Der er f.eks. afviklet et foredrag om crowdfunding i samarbejde med Slagelse Kommune i januar 2017, som omhandlede en måde at skaffe medfinansiering til aktiviteter i landområderne, herunder som medfinansiering til projekter støttet af Landudvikling Slagelse. Det overvejes, hvorledes man fremover kan afvikle projektværksteder, hvor projektholdere kan få hjælp til deres ide i forhold til crowdfunding.

Vi har i det hele taget meget fokus på medfinansieringskilder, da medfinansieringen er et krav til LAG-projekterne, og da det samtidig er en udfordring for mange at få finansieringen på plads. Vi har af samme grund mere fokus på fonde og arbejder løbende på at skabe et godt samarbejde med dem.

Vi har taget initiativ til at samle de repræsentanter i kommunen, som arbejder med projektstøtte til turismeprojekter, så der nu er dannet en netværksgruppe. Konkret har det resulteret i en turismeworkshop med inddragelse af de folk i landdistrikterne, der ikke ser sig selv som turismeaktører. Workshoppen i marts 2017 skal bidrage til netværksdannelse og udvikling af nye turismeinitiativer på lokalt plan. Den er planlagt i samarbejde med Slagelse Kommune (arbejdsgruppen bag indsatsen "Kyst og Natur-turisme") og turistforeningerne. Workshoppen kan være med til at styrke det tværgående samarbejde på medarbejderniveau, men samtidig synliggøre nogle af de LAG-støttede projekter og den ressource, der er i LAG-ordningen i forhold til udvikling af turisme.

Vi har et godt samarbejde med Erhvervscentret, særligt omkring fødevarerindsats, potentielle ansøgere til LAG-midler, mulige finansielle ordninger inden for erhvervsområdet.

- Social-mediestrategi. Vi er kommet godt i gang med mediestrategien, bl.a. med ny hjemmeside og Facebook-profil. Der stadig plads til forbedring, f.eks. ved brug af video og i forhold til at få flere i spil og dele opslagene og byde ind med historier og billeder. Vi er i dialog med et lokalt konsulentfirma om udvikling af et redskab til at synliggøre de sociale og kulturelle effekter, som kommer ud af projekterne, og som på nuværende tidspunkt kun i ringe grad måles fremfor de økonomiske effekter. Her det også en målsætning at arbejde med, at de sociale medier inddrages af projektholderne. Landudvikling Slagelses synlighed i pressen er øget i 2016, og vi er blevet repræsenteret ved flere åbningsarrangementer. Fortællinger om de gode projekthistorier til presse, Facebook og hjemmeside vil blive yderligere intensiveret i 2017, bl.a. i kraft af indsættelse af ekstra ressourcer til at skrive artikler og tage billeder.

Konklusion

Det kan konkluderes, at i løbet af de to første år af den nye programperiode, har Landudvikling Slagelse støttet relativt mange udviklingsprojekter, i alt 34 projekter, og der har været tendens til kun ganske få afslag primært begrundet i fokus på dialog med ansøgere på et tidligt tidspunkt. Der er en tendens til faldende antal indkomne LAG-ansøgninger og til gengæld større interesse for KVIK-puljen. Tematisk er der en klar overvægt af erhvervsprojekter, men hvis man ser på den tematiske fordeling på de enkelte mål, er der en mere jævn fordeling, dog med enkelte målsætninger, som der ikke er projekter inden for, f.eks. unge-projekter eller socialøkonomiske projekter og en klar overvægt af projekter, der relaterer til turisme og udvikling af nye oplevelsestilbud. I forhold til målsætningerne netværk og sociale medier, er Landudvikling Slagelse godt i gang, men der er plads til yderligere forbedringer.

Troels Brandt

Formand for Landudvikling Slagelse

22-03-2017